

Personskadekommittén Cirkulär 1/2022

2022-09-05

Barnschablon

Inkomstförlust barnskador från och med 19 år

“Ersättning för inkomstförlust motsvarar skillnaden mellan den inkomst som den skadelidande skulle ha kunnat uppbära, om han icke hade skadats, och den inkomst som han trots skadan har eller borde ha uppnått...” (Skadeståndsl 5 kap 1 § st 2).

För den skadade som har fast anställning när olyckan inträffar eller där en yrkesinriktad utbildning pågår är det oftast inga större svårigheter att bedöma inkomsten som oskadad. Däremot uppstår bedömningssvårigheter när den skadade är barn eller ungdom, eftersom man i de flesta fall ännu inte uppnått den ålder där man gjort tydliga vägval för sitt framtida yrkesliv. Ju yngre personen är vid skadetillfället desto svårare att avgöra vilka arbets- och inkomstförhållanden som ska ligga till grund för beräkningen av inkomsten som oskadad.

För barn och ungdomar som skadats allvarligt och blir helt arbetsförmögna och där det inte är möjligt att bedöma ett visst yrke eller inkomst som sannolik rekommenderas att *barnschablonen* används vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust.

För barn och ungdomar som inte blir helt arbetsförmögna men som fått en skada som påverkar yrkesvalet används i stället cirkuläret *2/2022 Schabloniserade inkomstunderlag*.

Barnschablonen baseras på statistik från Statistiska Centralbyrån. Uppgifterna utgör medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden, det vill säga den inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstförlusterna beräknas genom en så kallad trappstegsmodell med intervallerna:

19-24 år

25-29 år

30-34 år

35-39 år

40-44 år

45-66 år

Skattningar av medianen av månadslön samt antalsuppgifter efter åldersgrupp och utbildningsnivå på hela arbetsmarknaden, år 2021¹

Uppdaterad tabell 2021 års löneuppgifter

Åldersgrupp	Utbildningsnivå	Antal	Månadslön Medianlön
19-24	Totalt	386 700	25 800
25-29	Totalt	456 800	30 500
30-34	Totalt	520 700	32 600
35-39	Totalt	469 100	34 200
40-44	Totalt	484 300	35 700
45-66	Totalt	1 905 200	35 800

Utbildningsnivån "totalt" inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstunderlag för respektive åldersintervall

Inkomstunderlag beräknade utifrån 2021 års statistikuppgifter.

19-24 år: 25 800 kr x 12,2 = 314 760 kr

25-29 år: 30 500 kr x 12,2 = 372 100 kr

30-34 år: 32 600 kr x 12,2 = 397 720 kr

35-39 år: 34 200 kr x 12,2 = 417 240 kr

40-44 år: 35 700 kr x 12,2 = 435 540 kr

45-66 år: 35 800 kr x 12,2 = 436 760 kr

Garantinivåer vid aktivitets/sjukersättning

2021

Prisbasbeloppet: 47 600 kr

Innan 21 år	2,23 pbb	106 148 kr
Mellan 21-23 år	2,28 pbb	108 528 kr
Mellan 23-25 år	2,33 pbb	110 908 kr
Mellan 25-27 år	2,38 pbb	113 288 kr
Mellan 27-29 år	2,43 pbb	115 668 kr
Mellan 29-30 år	2,48 pbb	118 048 kr
Från och med 30 år	2,53 pbb	120 428 kr

¹ Statistikuppgifter inhämtade från Statistiska Centralbyrån. Beskrivning av statistiken bifogas varje beställning av löneuppgifter från Statistiska Centralbyrån; KVALITETSDEKLARATION Lönestrukturstatistik, hela ekonomin 2021, AM0110

2022

Prisbasbeloppet: 48 300 kr

Innan 21 år	2,48 pbb	119 784 kr
Mellan 21-23 år	2,53 pbb	122 199 kr
Mellan 23-25 år	2,58 pbb	124 614 kr
Mellan 25-27 år	2,63pbb	127 029 kr
Mellan 27-29 år	2,68 pbb	129 444 kr
Mellan 29-30 år	2,73 pbb	131 859 kr
Från och med 30 år	2,78 pbb	134 274 kr

Avräkning av aktivitets/sjukersättning för respektive åldersintervall

Inom åldersintervallen 19-24 år och 25-29 år görs avräkning med ett snitt av aktivitetsersättningen inom respektive åldersintervall. En snittberäkning används för att få ett utjämnat värde. Inom övriga åldersintervall görs avräkning med sjukersättning i form av garantiersättning.

2021

Intervallet 19-24 år, snitt 2,28 pbb	108 528 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,42 pbb	115 192 kr
Övriga intervall, 2,53 pbb	120 428 kr

2022

Intervallet 19-24 år, snitt 2,53 pbb	122 199 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,67 pbb	128 961 kr
Övriga intervall, 2,78 pbb	134 274 kr

Beräkning av inkomstförlust

Ersättning för inkomstförlust enligt barnschablonen kan beräknas och slutregleras i ett tidigt skede. Ersättningen kan beräknas innan Försäkringskassan har beslutat om hel sjukersättning vid 30 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust lämnas från och med den 1 juli det år den skadade fyller 19 år, vilket motsvarar den tidpunkt då Försäkringskassan tidigast kan bevilja aktivitetsersättning.

Årlig inkomstförlust i respektive åldersintervall

Beräknad utifrån **2021 års** löneuppgifter och garantinivåer på aktivitets/sjukersättning.

Ålder	Inkomstunderlag	Avräkning	Inkomstförlust
19-24 år	314 760 kr	108 528 kr	206 232 kr/år
25-29 år	372 100 kr	115 192 kr	256 908 kr/år
30-34 år	397 720 kr	120 428 kr	277 292 kr/år
35-39 år	417 240 kr	120 428 kr	296 812 kr/år
40-44 år	435 540 kr	120 428 kr	315 112 kr/år
45-66 år	436 760 kr	120 428 kr	316 332 kr/år

Inkomstförluster för framtiden

Inkomstförlusterna beräknas till ett och samma årsbelopp inom respektive åldersintervall. Förlusten för respektive åldersintervall värdesätts årligen enligt reglerna om värdesättning av skadeståndslivräntor.

Inkomstförluster för förfluten tid

Om den skadade är äldre än 19 år vid prövningstillfället görs beräkningen av inkomstförlust för förfluten tid år för år. På Svensk Försäkrings hemsida finns statistik för barnschablonen upp till 30 års ålder från och med 2006 och framåt i arkivet.

Pensionsförlust

Pensionsförlusten beräknas till hälften av inkomstlivräntan i det sista åldersintervall.

Information om 5 kap 5 § skadeståndslagen

Vid slutreglering av en barnskada bör sedvanlig tydlig information ges om rätten och skyldigheten att återkomma enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen vid väsentligt ändrade förhållanden.

Övergångsbestämmelser

För de ärenden där bolagen börjat använda den tidigare barnschablonen men inte slutreglerat ärendena i fråga om inkomstförlust bör den nya barnschablonen alternativt de schabloniserade inkomstunderlagen tillämpas vid den fortsatta prövningen i nämnden. Det bör alltså vara prövningstillfället som styr när den nya barnschablonen ska tillämpas. Perioder för förfluten tid som är prövade i nämnden utifrån den tidigare barnschablonen kvarstår. Den nya barnschablonen gäller för framtiden och den fortsatta prövningen i nämnden.